

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber
mod
Den Franske Republik

»Statsstøtte — støtteordning — uforenelig med fællesmarkedet — beslutningens gennemførelse — tilbagesøgning af støtte, der allerede er stillet til rådighed — absolut umulighed for gennemførelsen«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat E. Sharpston fremsat den 12. juni
2008 . . . . . I - 8360
Domstolens dom (Anden Afdeling) af 13. november 2008 . . . . . I - 8380

Sammendrag af dom

1. *Traktatbrudssøgsmål — manglende overholdelse af forpligtelsen til at tilbagesøge tildelt støtte — forsvarsanbringender — absolut umulighed for gennemførelsen — bedømmelseskriterier (Art. 10 EF og 88, stk. 2, EF; Rådets forordning nr. 659/1999, art. 14, stk. 3)*
2. *Statsstøtte — tilbagesøgning af en ulovlig støtte — forpligtelse — støttemodtager under konkursbehandling — bestemmelse af debitor i tilfælde af overførsel af aktiver — modtager af en konkurrencefordel (Art. 88, stk. 2, EF)*

3. *Traktatbrudssøgsmål — manglende efterkommelse af en beslutning fra Kommissionen om en statsstøtteforanstaltning — manglende gennemførelse af beslutningen — pligt for Domstolen til at undersøge et anbringende vedrørende manglende oplysning til Kommissionen om gennemførelsesforanstaltninger — foreligger ikke*
(Art. 88, stk. 2, EF)

1. Den eneste indsigelse, som kan gøres gældende af en medlemsstat over for et af Kommissionen anlagt traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, er indsigelsen om, at det er absolut umuligt at gennemføre en beslutning om tilbagesøgning korrekt. I tilfælde af vanskeligheder skal Kommissionen og medlemsstaten i henhold til den gensidige pligt til loyalt samarbejde, der følger af artikel 10 EF, samarbejde efter bedste evne med henblik på at overvinde vanskelighederne, idet traktatens bestemmelser fuldt ud skal overholdes.

Betingelsen om, at det skal være absolut umuligt at gennemføre beslutningen, er ikke opfyldt, når medlemsstaten udelukkende har underrettet Kommissionen om de retlige, politiske og praktiske vanskeligheder, som gennemførelsen af beslutningen indebar, uden at have gjort noget reelt forsøg på at tilbagesøge støtten hos de pågældende virksomheder eller foreslå Kommissionen sådanne alternative metoder til gennemførelse af beslutningen, som ville have gjort det muligt at overvinde disse vanskeligheder. Vanskelighederne vedrørende identificeringen af støttemodtagerne, beregningen af størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, og valget og gennemførelsen af fremgangsmåden for tilbagesøgningen skyldes interne vanske-

ligheder, som kan tilregnes de nationale myndigheder og disses unndladelser.

(jf. præmis 44-46 og 50)

2. En genoprettelse af den oprindelige situation og en eliminering af konkurrencefordrejningen som følge af ulovlig støtte kan – for så vidt angår støttemodtagere, der har bragt deres aktiviteter til ophør, og som tages under konkursbehandling – i princippet opnås ved, at kravet om tilbagebetaling af den omhandlede støtte anmeldes som en fordring i boet. Hvis fristen for anmeldelse af fordringer er udløbet, skal de nationale myndigheder, hvis en sådan findes og stadig er åben, anvende en hvilken som helst procedure til at afbryde en tidsfrist, således at der kan anmeldes forordninger efter fristens udløb. Når støttemodtagerne har bragt deres aktiviteter til ophør, skal de nationale myndigheder undersøge, om de finansielle betingelser for afståelsen var i overensstemmelse med markedsvilkårene. Hvis dette er tilfældet, er støtteelementet blevet vurderet til markedsprisen og indbefattet i købsprisen, hvorfor køberen ikke kan anses for at have haft nogen fordel i forhold til de øvrige

aktører på markedet. I modsat fald kan det ikke udelukkes, at køberen kan være forpligtet til at tilbagebetale den omhandlede støtte, såfremt det er godtgjort, at han faktisk nyder godt af den med støtten forbundne konkurrencefordel. Med henblik på undersøgelsen af salgets finansielle betingelser kan de nationale myndigheder bl.a. tage hensyn til den form, under hvilken salget har fundet sted, f.eks. offentligt udbud, som tilsigter at sikre et salg på markedsvilkår, eller tage en sagkyndig erklæring, som eventuelt er blevet udarbejdet ved salget, i betragtning. Når aktiverne er blevet overtaget af flere forskellige købere, er der intet til hinder for, at det undersøges, om de finansielle betingelser for hver af disse transaktioner har været i overensstemmelse med markedsvilkårene. I tilfælde af afståelse af aktiver efter fælles overenskomst kan tilbagesøgningen af støtte hos køberen ikke være betinget af en udtrykkelig angivelse af støtten i salgskontrakten. Den kan iværksættes, når køberen burde have kendskab til støtten og til den af Kommissionen iværksatte kontrolprocedure.

Herefter kan den sagsøgte medlemsstat i et traktatbrudssøgsmål ikke blot fremkomme

med generelle og abstrakte betragtninger uden at henvise til særlige identificerede tilfælde, som er analyseret i lyset af alle de skridt, der faktisk er foretaget med henblik på gennemførelse af beslutningen.

(jf. præmis 56-63)

3. Inden for rammerne af et af Kommissionen anlagt traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF skal Domstolen ikke tage stilling til en påstand om, at det fastslås, at en medlemsstat har tilsidesat sine forpligtelser ved ikke at have oplyst Kommissionen om foranstaltninger til gennemførelse af en beslutning, hvorved en statsstøtteordning erklæres uforenelig med fællesmarkedet, og det pålægges, at udbetalt støtte tilbagesøges, når denne medlemsstat ikke har taget skridt til at gennemføre disse forpligtelser inden for den fastsatte frist.

(jf. præmis 67)